

حمله اصولگرایان به برجامی که آن را نخوانده‌اند

با افزایش احتمال ازسرگیری مذاکرات وین، حمله نمایندگان مجلس و اصولگرایان تندرو به ظریف با هدف عدم بازگشت ایران به میز مذاکرات در وین، شدت گرفته است و از هر سو طعنه و کنایه و حمله‌ای است که روانه ظریف می‌شود. حال دلیل این واکنش‌های تند احساسی چیست؟! یک اشتباه در فهم دقیق آنچه ظریف در یک گفت‌وگوی کلاب‌هاوسی از وجود کلمه تعلیق به کار برد سبب موج گسترده انتقادات شده است.

به گزارش سایت خبری پرسون، شریعتمداری، مدیرمسئول کیهان، به شدت با احیای برجام که مهم‌ترین عامل در لغو تحریم‌ها و گشایش اقتصادی در کشور است، مخالفت کرده است. وجود بهانه نخواندن برجام توسط ظریف هم شده دستاویز اصولگرایان تندرو تا ارتباط با دنیا و رفع تحریم‌ها در دولت اصولگرایی مورد حمایت خودشان را هم نپذیرند و به بهانه حمله به ظریف خواستار ترک میز مذاکرات برجامی شوند.

متن برجام برای دولت روحانی مهم نبود!

حمله اصولگرایان با دستاویز قراردادن سخنان تحریف‌شده ظریف شدت گرفته است و مجتبی ذوالنوری، یکی از نمایندگان تندرو مجلس که احتمالا اصل صحبت‌های ظریف را خود نشنیده، گفته است: اظهاراتی که ظریف مطرح کرده، در حقیقت افشاکننده فاجعه‌ای خسارت‌بار و مخرب است که در دولت تدبیر و امید و با اراده روحانی، ظریف و تیم مذاکره‌کننده اتفاق افتاد. او بیان کرد: در واقع آن فاجعه این بود که در دولت روحانی اراده، هدف‌گذاری و تصمیم بر این بود که مذاکره انجام و برجام به هر قیمتی پذیرفته شود. برای آنان مهم نبود که در متن مذاکرات چه آمده است، بلکه هدفشان آن بود که مذاکره انجام شود، برجام اتفاق بیفتد و رابطه با غرب و آمریکا به هر قیمتی که ملت بپردازند، برقرار شود.

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه هدف این بود که نام روحانی و ظریف به عنوان قهرمانان شکستن قبح ارتباط با غرب و آمریکا باقی بماند، ادامه داد: علت اینکه برجام آن‌طور که دولت روحانی و تیم مذاکره‌کننده می‌خواستند، رخ نداد و نتوانستند هرچه می‌خواهند را واگذار کنند، مقاومت نظام و دلسوزان ملت بود. دلسوزان نظام نمی‌خواستند وضع موجودی که داشتیم، با سازش دولت و وزارت امور خارجه بدتر شود. lrm&وی متذکر شد: در همان مقطع، یکی از سفرای اروپایی در کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس با بنده دیدار داشت و گفت که طبق مذاکرات انجام‌شده، برد موشک‌های ایران نباید بیشتر از ۳۰۰ کیلومتر باشد.

بنده با وی بحث کردم که برد موشک‌های ایران به تشخیص خودمان است، هیچ محدودیتی ندارد و ما هیچ تعهدی نداریم که برد موشک‌ها را کاهش دهیم. آن سفیر اروپایی گفت که در مذاکرات، تیم مذاکره‌کننده شما درخواست کرده است که برد موشک‌های ایران ۷۰۰ کیلومتر باشد اما غربی‌ها و گروه ۵+۱ قبول نکردند که برد موشک‌های ایران بیشتر از ۳۰۰ کیلومتر باشد. این مسئله حاکی از آن است که اگر به دولت روحانی اجازه داده می‌شد، حتی برد موشکی کشور را هم معامله می‌کردند.

اسماعیل کوثری، دیگر نماینده مجلس یازدهم نیز در واکنش به اظهارات اخیر محمدجواد ظریف مبنی بر اینکه به او اطلاع نداده بودند که کلمه تعلیق در متن مذاکره آمده است، اظهار کرد: تیم مذاکره‌کننده کشورمان مسائل زیادی را از ما کتمان کردند و این تنها موضوعی نبود که وزیر امور خارجه به آن اعتراف کرد و ما باید منتظر بمانیم تا دیگر موضوعات مربوط به برجام هم به تدریج افشا شود. این نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه واقعیتی که ظریف به آن اعتراف کرد خسارات زیادی را به کشور و منافع ملی زده است، گفت: خسارت بسیار سنگینی با انعقاد برجام و عدم توجه به مفاد آن به کشورمان وارد شد. وی یادآور شد: بارها در مجلس نهم به تیم مذاکره‌کننده کشورمان تأکید کردیم که به متن برجام توجه بیشتری داشته باشند و زیر بار انعقاد توافقی خسارت‌بار نروند اما آنان توجه نکردند.

حجت‌الاسلام جواد مجتهدشیرازی، عضو مجلس خبرگان رهبری نیز درباره شایعاتی که به اعتراف ظریف معروف شده است، اظهار کرد: با تمام احترامی که برای آقای ظریف قائلم و تقدیری که از زحمات ایشان داریم، اما اظهارات ایشان عجیب و مایه تعجب بود. چطور عزیزان متنی حدوداً صد صفحه‌ای همراه با ضامنه، مقدمه و... را بدون اینکه کامل و بادقت بخوانند امضا کردند؟ وی عنوان کرد: آنچه باعث تعجب می‌شود این است که چطور سندی با این اهمیت را که حیات، کرامت، شرافت، عزت و مصلحت ملت را در گرو خود داشت و دولت قبل و اصلاح‌طلبان همه‌چیز را به آن گره زدند و مسائل کشور را بند به آن کردند و معطل آن گذاشتند، کامل و بادقت نخواندند؟ عضو مجلس خبرگان رهبری با تأکید بر اینکه برجام یک متن و قرارداد معمولی نبود، تصریح کرد: سند با این اهمیت لازم بود کلمه به کلمه و واژه به واژه مورد توجه و دقت قرار گیرد، تفسیر شود و احتمالات آن مورد بررسی قرار گیرد.

چرا کلمه «تعلیق» در ضمیمه برجام نوشته شد؟

اما اصل ماجرا چه بود و آیا واقعا ظریف برجام را نخوانده امضا کرده و ادعای نوشتن متن برجام توسط شخص ظریف درست نبوده است! اتحادیه اروپایی دو نوع مقرر دارد، تصمیم «decision» است که مانند قانون کلی است که سیاست‌گذاری می‌کند. مقررات اجرایی (regulation) است که تقریباً مانند «آیین‌نامه اجرایی» در حقوق ما است. «تصمیم» تا «مقررات اجرایی» تصویب نشود اجرا نخواهد شد. آنچه در اصل اثر اجرایی دارد مقررات اجرایی است نه «تصمیم». مانند اینکه در قانون ما می‌گویند: «آیین‌نامه اجرایی این قانون توسط... تهیه می‌شود.»

بنابراین تازمانی که آیین نامه اجرائی تهیه نشود، قانون عملاً اجرا نخواهد شد. اروپا احکام «مقررات اجرائی» را لغو کرد اما احکام متناظر آن در «تصمیم» suspend (معلق کرد) تا «روز انتقالی» در برجام که (احکام تصمیم) هم لغو می شود؛ بنابراین در ضمیمه ۵ پیوست به برجام - که به جزئیات اجرای توافق توسط اتحادیه اروپا می پردازد - چهار بار این عبارت ذکر شده که مفاد «تصمیم» شورای اتحادیه اروپایی «تعليق» (Suspend) و مفاد Regulation مربوط به آن (یعنی قانون حامل آن تصمیم) لغو (Terminate) می شود.

بسیاری بدون توجه به مفهوم این اصطلاحات فنی و بعضاً بدون در نظر گرفتن مکانیسم ها و انواع قانون گذاری در نظام حقوقی اتحادیه اروپا، به جای اینکه واژه ها را در بستر خود فهم و تفسیر کنند یا به مباحث علمی روی بیاورند، بی تناسب روی عبارت Suspend مانور می دهند و با اتهامات تکراری و بی اساس به ظریف حمله می کنند.

بنابراین کلمه تعليق در متن اصلی برجام وجود ندارد و آنچه ظریف به آن اشاره کرده است به متن ضمايم که مربوط به اتحادیه اروپا هم می شد، بازمی گردد اما همین سوء برداشت از یک سخن سبب شده اصولگرایان تندرو با حمله به ظریف و روحانی خواستار عدم بازگشت ایران به برجام شوند. البته این حملات یک نتیجه مهم هم در بر داشت و آن اینکه اصولگرایان و تندروها همچنان متن برجام را نخوانده اند و با هر شایعه ای موضع گیری می کنند.

منبع: شرق